

AVIATSIYA TEXNIK JIHOZLARNI SERTIFIKATLASHTIRISH

Ismatova Ozoda Normatovna

Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti
magistranti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6036046>

MAQOLA TARIXI

Qabul qilindi: 15-dekabr 2021
Ma'qullandi: 15-yanvar 2022
Chop etildi: 5-fevral 2022

KALIT SO'ZLAR

Sertifikat, normativ-huquqiy hujjatlar, majburiy sertifikatlashtirish,

ANNOTATSIYA

Maqolada aviatsiya texnik jihozlarni sertifikatlashtirish qonun va qoidalari, muvofiqlik to'g'risidagi sertifikatlar yoki boshqa va unga o'xshash hujjatlar berish berish tartibi fuqaro aviatsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar tahlil qilindi.

Majburiy sertifikatlashtirishda qo'llaniladigan talablar va uni amalga oshirish tartibi, shu jumladan muvofiqlik to'g'risidagi sertifikatlar yoki boshqa va unga o'xshash hujjatlar berish (sertifikatlar ko'rsatilgan) berish tartibi fuqaro aviatsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar bilan belgilanadi. Sertifikat effekti to'xtatilishi mumkin, cheklovlar uning harakatiga kiritilishi mumkin, shuningdek sertifikatni fuqaro aviatsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar bilan belgilangan tartibda bekor qilinishi mumkin. Majburiy sertifikatlashtirish bo'yicha ish haqi talabnoma beruvchi tomonidan talabnoma beruvchi tomonidan fuqaro aviatsiyasi sohasidagi qonun hujjatlariga muvofiq majburiy va majburiy sertifikatlashtirishning tartibida amalga oshiriladi.

Samolyot va yangi havo vintlarini sertifikatlash, shuningdek, fuqaro aviatsiyasida foydalanish uchun mo'ljallangan havo dvigatellari va havo vintlaridagi dizaynlar va butxonalar va butlovchi qismlar o'zlariga rioya qilish uchun amalga oshiriladi Aviakomnik va atrof-muhitni muhofaza qilish. Takaya

danichtici sertifikatlashtirishning talablari va protseduralari sohasidagi me'yoriy-huquqiy hujjatlarga muvofiq amalga oshiriladi, shu jumladan samolyot, samolyotlar va havo vintlarini o'rnatish uchun mo'ljallangan komponent mahsulotlarini sertifikatlash tartibi va protseduralari mavjud.

Sertifikatlashtirish sertifikatlash natijalari, aviatsiya vositalari, aviatsiya vositalari yoki yangi turdagi talablar va atrof-muhitni muhofaza qilishning yangi turi yoki yangi turdagi yangi turdagi talablar yoki yangi turdagi yangi turdagi talablarga rioya qilish orqali yakunlanadi. Mavjud samolyotlar, havo dvigateli yoki havo vint dizaynining o'zgarishi talablari. Turli sertifikat, shu jumladan tur sertifikatiga qo'shimchalar samolyotning, havo dvigatelinini yoki havo vint dizaynini, shuningdek ularning barcha tarkibiy qismlari va komponentlarini belgilaydi. Ushbu moddaning 3-bandida samolyotni tashkil etish va majburiy sertifikatlashtirishga ishonib topshirilgan va samolyotlarni o'rnatishga ishonib topshirilgan va havo vintlari va tarkibiy qismlarini o'rnatishga mo'ljallangan vakolatli organ tomonidan berilgan.

Samolyot dvigatelining har bir nusxasi, ular uchun mo'ljallangan tarkibiy qismlar, shu jumladan ommaviy ishlab chiqarish jarayoni va parametrlar bo'yicha komponentlar, shuningdek, parametrlar va parametrlar bo'yicha komponentlar, ushbu misolning muvofiqligi sinovdan o'tkaziladi. Ushbu hujjatlar dizayn, operatsion va ta'mirlash hujjatlari va samolyotlar xususiyatlari, samolyot dvigatellari va havo viz vintlari odatdagi tuzilmalariga mos keladi va ularning ishlab chiqarish esa ishlab chiqarish uchun talablar bilan belgilanadi.

Operatsiya paytida samolyotlarning instantsiyasining aviakompaniyasining sertifikatining muddatini vaqti-vaqti bilan kengaytirish uchun, operatsion hujjatlarda belgilangan ma'lum bir samolyotlar faoliyat ko'rsatadigan sinovlar va tekshiruvlarni amalga oshiradi Aviatsiya uskunalari seriyali ishlab chiqarish va qazib olish jarayonida ushbu testlar va tekshirishlar uchun talablar va tartiblar fuqaro aviatsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar bilan belgilanadi. Ommaviy ishlab chiqarish uchun mo'ljallanmagan individual samolyotlar (bitta qurilishning havo kemalari), sinovlarni o'tkazish, parvoz instantsiyasining reysining muvofiqligini tekshirish va berish uchun soddalashtirilgan tartibda ruxsat beriladi. Sertifikatni ro'yxatdan o'tkazish va berish tartibi, shu jumladan, sertifikat va u samolyotlar, havo dvigatellari, havo vintlari va butlovchi qismlariga qo'shilishi, havo vintlar va butlovchi qismlariga binoan, havo vintlar va butlovchilari fuqaro aviatsiyasi sohasi. Aviakompaniyalar va Samolyot dvigatellarini o'rnatish uchun mo'ljallangan havo vintlari va O'zbekiston Respublikasi Fuqaro aviakompaniyasining tarkibiy qismlari, agar xalqaro shartnomada boshqacha qoida nazarda

tutilgan bo'lsa, O'zbekiston Respublikasi fuqaro aviatsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq sertifikatlangan.

Samolyot dvigatelini, havo dvigatelini yoki yangi turdagi vositani yoki mavjud odatiy dizaynning modifikatsiyasini o'rnatishga mo'ljallangan samolyot turini va atrof-muhitni muhofaza qilish uchun rioya qilinishini ta'minlash Samolyot, samolyotlar dvigateli, havo, havo vintlari, komponenti yoki ularning odatiy dizayni o'zgarishi. Oddiy dizaynni o'zgartirish uning ishlab chiqaruvchisi va boshqa vakolatli shaxs tomonidan aviatsiya texnologiyalarini ishlab chiquvchisi tomonidan sertifikat bilan amalga oshirilishi mumkin. Dasturchining bu vazifalari samolyot hayoti, samolyotlar dvigateli, havo vintisi yoki tarkibiy qismida ijro etish vazifasi bajarilishi kerak. Har birining har birining ishlab chiqarilayotgan samolyotlar, havo dvigateli, havo dvigateli, havo vintisi yoki ularga tasdiqlangan dizaynning tarkibiy qismini o'rnatish uchun mo'ljallangan.

Ushbu moddada nazarda tutilgan huquq va majburiyatlarni ishlab chiqishdan oldin, aviakompaniyalar, samolyotlar dvigatellari, havo vintlari va tarkibiy qismlarini tashkil etish va majburiy sertifikatlash va majburiy sertifikatlash va majburiy sertifikatlashni amalga oshirishi kerak. Ishlab chiqaruvchi va ishlab chiqaruvchi ushbu moddada nazarda tutilgan huquq va majburiyatlarini ushbu moddada nazarda tutilgan, shuningdek fuqaro aviatsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar bo'yicha belgilangan tartibda ishlab chiqaruvchi yoki ishlab chiqaruvchi sifatida amalga oshirishga haqlidir. Ishlab chiquvchining yoki ishlab chiqaruvchisining rivojlanishi va ishlab chiqaruvchining vazifalarini ishlab

chiqishda yoki aviatsiya uskunalarini boshqa shaxsga topshirishning iloji bo'lmasa, ushbu turdagi aviatsiya uskunalarining ishlashi tugallandi.

Har bir samolyotlar va atrof-muhitni muhofaza qilish talablari, shuningdek, ma'lum bir samolyotni davlat ro'yxatidan o'tkazilgan guvohnoma bergan shaxs aviatsiyasining normativ-huquqiy hujjatlari tomonidan belgilangan har bir samolyot aviatsiyasining rioya qilinishini ta'minlash. Samolyotning muayyan nusxasi, havo dvigateli, havo vintlari, havo vintlari yoki tarkibiy qismi, ular operatsion ishlarni amalga oshirgan shaxsga topshiriladi. Samolyot, samolyotlar dvigatellari, havo voksikalarining havourniligi va komponentlarning ijtimoiy nazorati ustidan davlat nazorati hududiy vakolat hokimiyatlari doirasida vakolatli organlar tomonidan amalga oshiriladi. Fuqaro aviatsiyasi, mudofaa sohasida yoki hokimiyatga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori yoki O'zbekiston Respublikasi O'zbekiston qarori tomonidan tegishli faoliyat sohasi davlat ijro organining vakolatlarini ta'minlaydi.

Samolyotlarni amalga oshirish va ta'mirlash va aviatsiya dvigatellarini o'rnatish va butlovchilarning texnik holati, shuningdek, ishlab chiqaruvchi va ishlab chiqarilayotgan samolyotlarning texnik holati to'g'risidagi ma'lumotlarni taqdim etish uchun talab qilinadi. Bu aviatsiya texnikasining aviatsiya faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari, shuningdek, aviatsiya uskunalarining parvozga bo'lgan

munosabati va buning uchun zarur choralarni ko'rishda ishlab chiqaruvchining majburiy ma'lumotlarini ko'rib chiqadi. Ishlab chiqaruvchilar va ishlab chiqaruvchilar, shuningdek, tegishli vakolatli vakolatli organlar, ular uchun zarur choralarni ko'rish va havo kemalarining operatorlari (egalarining) aviatsiya texnologiyasi to'g'risida ma'lumot berishlari va havo kemalarining (egalarini) haqida ma'lumot berishlari va havo kemalari (egalarini) haqida ma'lumot berishlari va havo kemalari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasining davlat reestrda ro'yxatdan o'tish to'g'risida xabardor qilgan davlatlar. Yuqoridagi ma'lumotlarning tarkibi, manfaatdor tomonlar bilan ta'minlash tartibi - davlatlarning ishtirokchi-huquqbuzarlari - davlatlarning ishtirokchi-huquqbuzarlari fuqaro aviatsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar bilan belgilanadi. Ma'lumotlar taqdim etiladi va bepul xabar qilinadi.

Tegishli vakolatli vakolatli organ boshqa bir davlat yoki O'zbekiston Respublikasi Xalqaro shartnomalariga muvofiq qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlar bo'yicha boshqa davlatning boshqa davlatning sertifikatlash organi tomonidan tasdiqlangan muvofiqlik sertifikatini tan olishga haqlidir.

Sertifikatlashtirish organlariga qo'yiladigan talablar, sertifikatlashtirish (test) markazlari va ekspertlar O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari bilan belgilanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Civil Aviation Fuel Airworthiness Management Regulations (CCAR-55) , 2004: 3-2
2. Guo Q. Inaugurate with Chinese Characteristics Airworthiness Management mode. Civil Aviation Science & Technology, 2011, 02:2-1
3. Dai J. The Cognition of the Fuel Airworthiness Management.. Civil Aviation Science & Technology, 2011, 02: 2-1